

tages Hensyn til de økonomiske Forhold i Kommunen.

§ 17.

Statskassen tilsvaer aarlig, fra 1ste Juli 1874 at regne, enhver af Skolefondene for Amtsraads kredsene og de i samme beliggende Kjøbstæder Halvdelen af det Betsb, som Fonden i hvert enkelt Regnskabsaar har at udrede til Pensioner for Skolelærere og deres Efterladte, Albestillag til Skolelærerne samt Skolepenge til Kommunekasserne."

Naar imidlertid Udvalgets Flertal (fra hvilket dog Kiær her skiller sig) ser hen til Rigsdagssessionsens fremrykkede Standpunkt og til den meget ringe Sandsynlighed, der baade i Følge heraf og i Følge de Anskuelser, der ere gjorte gjældende i denne Sag af det andet Things Flertal og som ikke saa hurtigt kunne ventes forandrede, er for, at et Lovudkast, der enten i det Væsentlige stemme med det af Ministeren forelagte eller var ændret efter Flertallets Forslag, vilde kunne gennemføres til Lov i denne Rigsdagssamling, kan det kun finde det lidet tiltalende og lidet nyttigt, at Landstthinget foretager en anden Behandling, der drøfter Lovforslaget igjennem dets Enkeltheder og giver det en ny Form ved en Række Afstemninger, hvilke, som Erfaringen synes at vise, under flige Udsigter have en mindre alvorlig Karakter og mindre Paalidelighed end ellers. Naar nu hertil kommer, hvad der i Begyndelsen af denne Betænkning er udtalt om det efter vor Formening Hensigtsmæssige i, om end med nogle Mars Udsættelse, i hvilke Anskuelserne kunde klæres og Sindene beroliges, at foretage en sammenhængende Gjemmemarbejdelse af hele Almueffkolelovgivningen, ledes Flertallet til at tilraade Thinget at begynde anden Behandling med at drøfte og slutte den med at vedtage følgende Beslutning:

„Med Paaskjønnelse af den Stræben, der gaar igjennem det forelagte Lovforslag, og med Anerkjendelse i det Væsentlige af Meget af de deri optagne Bestemmelser, gaar Landstthinget, mistvivlende om, at der i denne Rigsdagssamling med Nytte kan arbeides paa at bringe Sagen til Ende, idet det anbefaler Udvalgets Flertals Hensætning om en sammenhængende Bearbejdelse af hele Lovgivningen om Almueffkolevæsenet til Ministeriet, over til den næste Sag paa Dagsordenen“.

Udvalget har, efter at have ytret sig om det forelagte Lovforslag i det Hele og det Enkelte, endnu et Hverv at udføre, som det kun kan gaa til med Bekymring og Beklagelse af sin Mangel paa Gode til at finde og foreslaa Landstthinget bestemte Beslutninger. Der er indkommet til Landstthinget og oversendt til Udvalget en Række Andragen-

der fra Skolelærere i Kjøbstæder og paa Landet i forskjellig Stilling (Førstelærere, Enkelærere, Andenlærere o. s. v.), fra alle Landets Egne, der, med Fremstilling af deres Indtægters Utilstrækkelighed og deres trykkende Naar, dels gaa ud paa at opfordre Landstthinget til, navnlig under Behandlingen af det Lovforslag, hvorover denne Betænkning afgives, at virke for en varig og gennemgribende Forbedring og Ordning af Lærernes Lønningsvilkår, dels paa at begjære Things og i det Hele Rigsdagens Medvirkning til, at der ydes dem en midlertidig Hjælp under de siebliffelige for mange af dem saare ugunstige og trykkende Forhold. *) Medens Mindretallet henholder sig til sine ovenfor fremsatte Ytringer og Forslag, skal Flertallet i Anledning af disse Andragender ytre Følgende: Vi antage, at Skolelærernes Vilkår for Tiden, og saa bortset fra de siebliffelige, men maasse ikke kortvarige, Konjunkturer, paa mange Stæder ere utilbørlig ringe, idet de i 1814 givne og siden fornyede Udsigter med Hensyn til Fordlob og med Hensyn til Indtægt beregnet efter Sæd og Kapitelstart ikke ere bleven opfyldte, og særlig tro vi, at Andenlærerne ere meget uheldigt stillede. Men det vil være Landstthinget klart, at Initiativet til en Ordning ved Lov af Skolelærernes Lønning, et Anliggende, ved hvilket mange og forskjelligartede Overveielser af særlige stedlige og kommunale Forhold og overleverede Tilstande ere nødvendige og som kræver særlig Indsigt og et stort Apparat af Forarbejder, ikke med nogen som helst Udsigt til heldig Løsning af Opgaven kan tages af et Udvalg, nedsat i Landstthinget til Prøvelse af et Lovforslag, hvori Lønningspørgsmaalet albeles ikke er medoptaget, selv om for-

*) De indkomne Andragender ere følgende:

- 1) fra Lærere i vestjydske Kjøbstæder (Bardø, Ribe, Ringkjøbing, Holstebro og Lemvig, ialt 21);
- 2) fra 347 Kjøbstadlærere over hele Landet;
- 3) fra Skolelærere i Ribe Amt (16 Underskrifter);
- 4) fra Børglum og Svetho Herreders Lærereforening;
- 5) fra 14 Kjøbstadskolelærere paa Bornholm (ligelydende med 2);
- 6) fra 5 Lærere paa et større Antals Vegne, der vare tilstede paa et Møde i Næstved den 7de Marts;
- 7) fra Lærere i Hare- og Nørre-Herred i Viborg Amt (Nordfallsings Lærereforening);
- 8) fra et Møde af Landsbysskolelærere i Skanderborg den 7de Marts (3 Underskrifter paa Forsamlingens Vegne);
- 9) fra Lærere i Stads med flere Herreders Provsti i Ribe Amt (41 Underskrifter);
- 10) Andragende til Rigsdagen, dateret Marts 1874 med 260 Underskrifter (afskrevne), saavidt skjønnes fra Nalborg, Viborg og Aarhus Stifter, Langeland og Sjælland;
- 11) fra 23 Skolelærere i Næs Herred, Thisted Amt.